

BRANDKÅREN
NORRA DALARNA

TILLFÄLLIGA UTOMHUSARRANGEMANG

TILLFÄLLIGA UTOMHUSARRANGEMANG

Brandkåren Norra Dalarna tillhandahåller vägledning angående tillfälliga utomhusarrangemang i enlighet med relevanta lagar och regler, inklusive Lagen om skydd mot olyckor SFS 2003:778, Boverkets byggregler och Föreskrifter om besiktning av samlingstält, SRVFS 1995:1.

Varje år arrangeras ett antal tillfälliga evenemang utomhus i våra medlemskommuner. Många av dessa evenemang äger rum i tält av olika storlekar. För att säkerställa skäligt brandskydd och goda utrymningsmöjligheter i tälten har Brandkåren Norra Dalarna utarbetat riktlinjer och rekommendationer för hur brandskyddet bör hanteras. Inför större evenemang är det alltid lämpligt att samråda med brandkåren.

TÄLT

Tält och tältdukar avsedda för över 150 personer ska vara besiktigade och erhålla godkännande från ett ackrediterat besiktningsorgan. En kopia av besiktningsintyget ska finnas på plats hos arrangören och kan bli föremål för inspektion vid behov. Vanligtvis tillhandahålls en kopia av besiktningsintyget av tältuthyraren eller ägaren. Tyger som hänger i tält för över 150 personer måste vara antingen tillverkade av tältdukmaterial eller behandlade med brandskyddsmedel, och det ska finnas intyg på materialets brandsäkerhetsegenskaper.

PLACERING

Tälten ska placeras på ett sätt som minimerar risken för brandspridning mellan dem. Ett avstånd på minst 6 meter ska hållas mellan större tält. Mindre tält eller bodar, såsom marknadsstånd eller försäljningstält, kan placeras närmare varandra om antalet personer i dem är begränsat. För att förhindra att brand sprider sig till befintliga byggnader måste det finnas minst 6 meter avstånd mellan tält, scener eller bodar och byggnadens fasad. Detta avstånd kan minska om tältet, boden eller fasaden inklusive fönster klassas brandtekniskt.

Tält, scener, bodar och liknande måste placeras på ett sätt som säkerställer att brandkårens fordon kan nå samtliga byggnader i och omkring arrangemangsområdet. Avståndet mellan körbar väg och tält får inte överstiga 50 meter, och det krävs en körbanebredd på minst 3 meter. Det är viktigt att placeringen inte blockerar befintliga räddningsvägar, brandposter eller liknande. Karuseller och andra höjdatraktioner måste placeras så att brandkårens höjdfordon har direkt tillgång till dem.

SLÄCKUTRUSTNING

Samtliga tält där besökare kan vistas måste vara utrustade med minst en handbrandsläckare. Tält som rymmer över 150 personer ska ha minst två handbrandsläckare. Avståndet till närmaste handbrandsläckare får inte överstiga 25 meter. Placeringen av handbrandsläckarna bör vara strategisk och i närheten av utrymningsvägar, barer och scener för enkel åtkomst. De ska vara tydligt märkta för att underlätta identifiering. Vid mixerbord och scenområden bör kolsyresläckare för brand i elektrisk utrustning finnas tillgänglig.

Områden med tivolverksamhet samt områden där mindre bodar och tält finns ska vara försedda med handbrandsläckare så att personal och funktionärer har möjlighet att snabbt agera vid mindre bränder inom arrangemangsområdet.

ELD OCH PYROTEKNIK

Pyroteknik kräver tillstånd från polisen. Kontakta Polisregion Bergslagen för ansökan om tillstånd.

Inga öppna eldar eller användning av pyroteknik är tillåtna inuti tälten.

Vid varje försäljningsställe är hantering av upp till 60 liter gasol tillåten utan speciellt tillstånd. För att hantera mer än 60 liter gasol krävs tillstånd från Brandkåren Norra Dalarna. En utsedd föreståndare för brandfarlig vara måste finnas när brandfarlig vara hanteras. Gasflaskor måste placeras upprätt och stabilt på en väl ventilerad plats, skyddade från yttre påverkan och obehöriga.

Om förbrukningsapparaten är portabel ska flaskan förvaras tillsammans med förbrukningsapparaten, exempelvis på försäljningsvagnen. Normalt sett får endast daglig förbrukning av gasol finnas på hanteringsplatsen. Transport eller byte av gasolflaskor är inte tillåtet under verksamhetens öppettider, och ingen förvaring av gasol är tillåten inom arrangemangsområdet efter verksamhetens stängningstid.

På varje skåp, vagn och försäljningsställe där gasol används måste det finnas tydliga varningsskyltar för gasolflaskor och brandfarlig vara, samt förbudsskyltar mot användning av öppen eld enligt angivna bilder. En handbrandsläckare (6 kg pulver) måste finnas lättillgänglig i närheten av gasolhanteringsplatsen.

Varningsskylt brandfarlig vara & gasbehållare samt förbudsskylt mot införande av öppen eld.

I varje tält eller bod där brandfarlig vara, såsom gasol, hanteras måste det finnas pulverbrandsläckare på minst 6 kg inom nära räckhåll.

SJUKVÅRDSMATERIAL

Sjukvårdsmaterial bör vara tillgängligt i alla tält som rymmer över 150 personer.

UTRYMNINGSSÄKERHET

Alla tält måste ha minst två oberoende utrymningsvägar. Bredden på utgångar och gångvägar bör dimensioneras efter det högsta antalet personer som tältet kan rymma. Gångvägar med samma bredd som tältets öppning bör sträcka sig hela vägen fram till utgången. Markytan längs gångarna och vid utrymningsvägen ska vara utjämnad. Alla utrymningsvägar ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Avstånd till närmaste utrymningsväg får inte överstiga 30 meter. Utrymningsvägar från tälten bör placeras så långt ifrån varandra som möjligt för att minska risken för att en eventuell brand skulle kunna blockera flera utrymningsvägar samtidigt.

Tänk på att eventuell inhägnad runt evenemangsområdet också ska kunna utrymmas. En utrymningsväg på ett utomhusevenemang kan till exempel utgöras av ett antal staketsektioner som öppnas i en nödsituation. Det saknas svenska regler och riktlinjer vad gäller storlek, placering och antal utrymningsvägar vid utomhusevenemang, dock kan följande tumregler gälla:

- Se till att det finns utrymningsvägar från alla delar av evenemangsplatsen.
- Se till att utrymningsvägarna snabbt och enkelt kan öppnas vid en nödsituation.
- Placera utrymningsvägar runt områden där publik samlas så att de kan utrymma åt alla håll.
- Placera utrymningsvägar runt utgångar och entréer eftersom majoriteten av publiken sannolikt kommer att försöka ta sig ut där de kom in i händelse av en nödsituation.

UTRYMNINGSVÄGAR I STÖRRE TÄLT

I tält som rymmer färre än 150 personer ska utrymningsvägarna ha en fri bredd på minst 0,9 meter, medan tält avsedda för över 150 personer ska ha en fri bredd på minst 1,2 meter. Observera att den fria bredden ska erhållas i full ståhöjd (2 meter).

Tältstorlek	Lägst antal utgångar
Högst 400 personer	2
Fler än 400 men högst 800 personer	3
Fler än 800 personer	4

Uppskattning av personantalet måste ske av dem som ska bedriva verksamhet i tältet. Den ansvariga/verksamheten ska säkerställa att det maximala antalet personer inte överskrider. En skylt vid varje ingång till tältet bör ange det maximala tillåtna antalet personer.

Hjälp för bedömning	Maximalt antal personer
Stående/dansande personer	2,5 personer/m ² fri golvyta
Sittande	1 person/m ² fri golvyta
Blandning av stående och sittande	1,7 personer/m ² fri golvyta
Försäljningstält	0,5 personer/m ² fri golvyta

Vid möblering med stolar/bänkar bör avståndet från rygg till rygg vara minst 1,0 meter. Det fria passagemåttet mellan sittplatser ska vara minst 0,45 meter. Gångvägar med sittplatser på båda sidor bör ha en bredd på minst 1 meter, medan gångvägar med sittplatser på en sida bör ha en bredd på minst 0,8 meter. Eventuella trappor bör vara stadigt förankrade och vid mer än tre trappsteg bör ledstänger finnas. Observera att utrymmet under trappor inte får användas som förvaringsutrymme.

Tältduken bör vara lätt att öppna till önskad bredd med ett enkelt tryck. Tältöppningar bör inte vara snörade eller ha dragkedjor då detta kan fördröja utrymningen. Mindre kardborreband kan eventuellt användas för att hålla tältduken stängd.

Utrymningsvägarna bör markeras med belysta eller genomlysta utrymningsskyltar som fungerar även vid strömavbrott. I mindre tält eller lagerlokaler kan efterlysande skyltar vara tillräckliga, medan belysta eller genomlysta skyltar krävs i tält för över 150 personer, även under sommaren.

Tält för över 150 personer som används för evenemang med alkohol, dans, konserter etcetera ska ha utrymningslarm med möjlighet till manuell aktivering. Så kallade "byggglarm" eller trådlösa larmsystem kan användas.

ANSVAR OCH ORGANISATION

Det ställs krav på arrangören för att kunna genomföra tillfälliga arrangemang på ett säkert sätt. Arrangörens ansvar sträcker sig till att säkerställa att verksamheten på arrangemangsområdet sker på ett säkert och tryggt sätt för besökarna. Det innebär att både de tekniska kraven enligt tidigare nämnda riktlinjer ska efterlevas och att det ska finnas en organiserad struktur för att hantera nödsituationer såsom brand, evakuering, och allvarliga skador.

Vid större arrangemang kan det vara nödvändigt att utarbeta insatsplaner i samarbete med brandkåren, sjukvård och polis för att säkerställa snabba och effektiva insatser vid behov. En tidig kontakt med myndigheterna är avgörande och det är även viktigt att personalen och funktionärerna på plats är väl förtrogna med insatsplanen. Arrangören måste ta ett övergripande ansvar för hela arrangemangsområdet för att säkerställa en säker och trygg miljö för alla besökare. Arrangören ansvarar för att kontroller av säkerheten genomförs innan och under arrangemanget. Det kan vara en god idé att redan vid uthyrning/beställning av tältplats klargöra för de krav som kommer att ställas avseende brand och utrymningssäkerhet.

Det är avgörande att ansvaret för brandteknisk utrustning, såsom handbrandsläckare, larm, nödljus med mera, är tydligt fördelat mellan arrangören och de enskilda verksamheterna.

ENSKILDA TÄLT OCH VERKSAMHETER

För att arrangera tillfälliga evenemang ställs krav på arrangören. Det är arrangörens ansvar att säkerställa att verksamheten på evenemangsplatsen är säker och trygg för besökarna. Det är viktigt att säkerställa att de tekniska kraven enligt ovan följs samt att en organisation etableras för att hantera nödsituationer som brand, utrymning, allvarliga skador med mera.

Vid större evenemang kan insatsplaner för brandkåren, sjukvård och polis behöva upprättas för att möjliggöra snabb och effektiv insats. Tidig kontakt med myndigheterna är avgörande, och det är viktigt att insatsplanen är bekant för personalen på plats. Arrangören måste ta ett helhetsansvar för evenemangsområdet och genomföra säkerhetskontroller före och under evenemanget. Det kan vara klokt att klargöra säkerhetskraven redan vid bokning av tältplatsen.

Tydlig fördelning av ansvaret för brandteknisk utrustning, såsom brandsläckare, larm och nödljus, måste göras mellan arrangören och enskilda verksamheter/tält.

För verksamhet i enskilda tält ställs krav på de enskilda föreningar eller företag som bedriver verksamheten. Varje tält/område måste ha en utsedd ansvarig för brandskydd och säkerhet, och detta ansvar måste vara tydligt kommunicerat till all personal/funktionärer.

Information till personal/funktionärer ska vara skriftlig och omfatta minst följande punkter:

1. Ansvariga personer/funktioner
2. Rutiner för nödläge
 - Utrymningsrutin
 - Rutin vid strömlöshet
 - Rutin vid personskada
 - Handhavande och placering av handbrandsläckare
3. Kort beskrivning av brandskyddet, till exempel med en enkel utrymningsplan, handbrandsläckare med mera.
4. Checklista för egenkontroller av säkerheten inför varje dag/arrangemang ska egenkontroll av säkerheten genomföras.

Skriftlig information till personalen bör inkludera ansvarsområden, rutiner för nödsituationer (evakuering, strömavbrott, personskada, hantering av brandsläckare etcetera), enkel brandskyddsbeskrivning inklusive utrymningsplan samt en checklista för säkerhetskontroller inför varje dag/arrangemang.

Brandkåren Norra Dalarna har möjlighet att genomföra tillsyn enligt Lagen om skydd mot olyckor och Lagen om brandfarliga och explosiva varor. Tillsynen riktar sig mot den ansvariga arrangören, och stickprovskontroller kan utföras på varje enskild verksamhet.